

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Poenitentiarium

Johannes <de Garlandia>

[Köln], [12. März 1492]

Circa istum textū dubitat: Primo qñ debet fieri confessio [...]

[urn:nbn:de:bsz:31-293377](#)

In ista p̄t̄ autor specialit̄ determinat de p̄fessione. & dimidit in sex p̄tes
In p̄ma ostendit q̄is detet esse p̄fessio In sc̄ba quib⁹ medij d̄t fieri con
fessio. In tercia cui detet fieri. In q̄ta de quib⁹ p̄c̄is detet fieri. In q̄ta
que sunt circūstantie aggrauates p̄c̄a. In sexta oñdit quō imponēda sit
penitēta p̄fiteri. pres p̄acebunt. Dicit p̄mo sic: q̄ p̄fessio detet esse vera
et integrā pura munda velor̄ subitanea. p̄pter periculū mortis. firma f̄res
quens humilis sp̄otanea. i. voluntaria. nuda. i. mansicta. propria. i. de p̄
prijs p̄c̄is. discreta. lachrymosa. i. dolorosa. & fidelis

Orcia istum
textū dubitaf

Primo q̄i detet fieri confessio
Secundo quid p̄det confessio generalis
Tercio in quib⁹ casib⁹ iteranda sit confessio
Quarto verum confessio potest dimidiari
Quinto vrrum ne vnū confessor potest audire cō
fessionem & alter absoluere.

Ad primū r̄ndetur. q̄ s̄m iura & statuta matris eccl̄ie quilibet (q̄ per
uenit ad annos discretiōis) detet ad minus semel in anno sc̄z in p̄seca p̄f
teri omnia p̄c̄a sua p̄prio suo sacerdoti. & etiā p̄municari. nisi forte abſt⁹
negat de p̄filio sui sacerdotis. Sunt tñ ser casus in quib⁹ s̄m doctores q̄s
tenet statim p̄fiteri p̄c̄m mortale. Num̄ casus est. q̄i aliq̄s timer postea
nō habere oportunitatē confidendi. **H**ec d̄s est. q̄i est p̄stitutus in articulo
mortis. **T**ercius est q̄i quis se exponit p̄iculo mortis. vt in bello vel in na
vigationib⁹. **Q**uartus est q̄i quis detet coicare. **Q**uintus est q̄i quis de
bet ministrare sacramentū aliq̄d. **S**extus est q̄i quis detet facere actū so
lemnē in eccl̄ia. & dicere euangelium vel epistola solemniter. q̄ immūdus
nō detet esse p̄co. i. nuncius p̄bi dei. **A**d sc̄dm r̄ndetur. q̄ p̄fessio ge
neralis valet ad tria. p̄mo ad remissionē p̄c̄o & venialū. **V**nū sicer s̄m ma
gistrū sententiā. libro q̄rto p̄c̄a venialia p̄fiteri detet. & specialit̄ illa que
sunt fr̄eq̄nter iterata. tñ non est necārium in speciali de oīb⁹ p̄fiteri. cū sint
quali infinita. sed p̄ eis detet fieri p̄fessio generalis. **H**ecdo valet p̄fessio ge
neralis ad remissionē p̄c̄m. a memoria lapsor̄. q̄uis etiā sunt mortalia s̄i
non habent in memoria. **S**i tñ postea rediret ad memoriam deteter d̄ci in
speciali. **T**ercio valet ad instructionē rudiū. vt sc̄z sc̄iat discernere inter di
uersa p̄c̄a. q̄ al's rudes p̄c̄a nō reputaret esse p̄c̄a. **A**d tertium r̄ndet.
q̄ p̄fessio facta p̄us in ser casib⁹ est iterāda. **P**rimus est q̄i p̄fessor (cui cō
fessus est p̄c̄o) est fatuus vel impitus. **H**ec d̄s ē s̄i penitens & exemplē la
tis faciōem sibi iniunctā. vel de nouo si oblitus est ipsam si tñ sc̄iret eam &
ad huc implere vellet nō oī p̄fiteri. **T**ercius si p̄fessor nō hateret autorita
tē absoluēdi. & mitrat eum ad supiorē. tñc si supior exigit oī ipm de nouo
p̄fiteri. **Q**uartus est q̄i quis sicut venit ad p̄fessionē sine p̄posito absoluē
di & abstinēdi. sed p̄c̄m iterū p̄mittendi. **Q**uintus est q̄i aliq̄s dimidiat
p̄fessionē omittēs sc̄iter aliq̄d p̄c̄m mortale. **S**extus est q̄i quis dubit
de p̄fessionē an sc̄z fecit p̄fessionē alicui p̄c̄m mortalis an nō. **A**n q̄r
tum r̄ndetur q̄ nō. vñ habem⁹ sumile in medicina corporali. nā si cut ad san
tacē corporis medicus nō solū cognoscit vñ morib⁹ & omnes rotā dispoē
& p̄plectionē infirmi. q̄ als posset. p̄ vna gte corporis talem dare medicinā

¶ p alia pte tantū corrumpereſ quantū p vna pte sanareſ. z hoc venit. p
ter diuerſitate morbi. **Sic** pariformiter eſt de medico ſpirituali. i. de con-
fesso: e q̄ debet omnia pteā ſimul ſcire. quia aſ posſet dare remediuū ptra
vnum pteā qd̄ non valereſ ad aliud. ſed magis fortiſcarer ipm. **Quā** ſi
cne ex vno morbo ita bene moritur hō ſicut ex multis. ſic etiā ita bene con-
demnat anima p vno pteō mortali ſicut p multis. **Ad** qntum riñdetur
fm Guilelmū. q̄ vnum pteſor nō debet audire pteſionē z alter absolue-
re. qz sacramentū nō eſt diuidendū. **Cū** non p̄t quis dare remediuū de vul-
nere vel morbo ſibi ignoro. licet alerti ſit notuū. **Ad** lextum riñdetur. q̄ co-
fello detet eſſe ſa ita q̄ hō non mentiaſ. z ſibi nō aſcribat pteā quod nō
fecit. nec etiā minus dicat q̄ ſecit. **Tedo** detet eē integra. vt patuit in du-
bio pcedenti: **Tercio** detet eſſe mūda. ita q̄ ſiat puro z mūdo corde. quia
Praria dīs curant. **Quarto** d̄ eſſe velox. i. ſtatim poſtq̄ hō peccauerit.
q̄ qnto diuit⁹ vulnus manet ſine remedio. tāto magis ſit putridū. **Qui-**
to detet eſſe firma. i. cū firma ſpe de remiſſione pteō. **Vel** firma. i. fortis
ſic q̄ hō non redēas ſtatim ad pteā. **Sexto** d̄ eſſe freqns. q̄ q̄tiens q̄ ſa
dit totiens d̄ ſuſurgere. **Seprio** detet eſſe humilis. q̄ p humilitatē d̄ ſu-
ſurgere pteō. **Octavo** d̄ eſſe ſpōranea. q̄ pteā fuit voluntariū. **Nono** d̄
eſſe nude. q̄ qnto magis nude vulnus oſtendis medico. tāto melius re-
mediū potest apponere. **Decimo** d̄ eſſe depprijs pteis. i. nō de pteis alioz.
Undecimo d̄ eſſe diſcreta. i. q̄ hō diſcreta dicat circumſtātias pteō. **Duo-**
decimo d̄ eſſe lachymofa. i. cū pteitōe vt p̄t patuit. **Decimotercero** d̄
eſſe morola. i. tarda ſic q̄ pteſor nō defraudeſ geleritatem verboz. **De-**
cimoq̄to d̄ eſſe fidelis. i. cū fide ſpōiana. ve dicitur ibi (In omnis querat)
Cifitū idē patz in his ſibz. **Sic** ſimpler humilis pteſor pura fidelis
Vera freqns nude diſcreta litens verecunda. **Integra** ſecrata lachyma-
bilis accelerata. **Fortis** z acculans z ſit parere parata.

pinam agas pteſte veraci ſe pteōem

Enitcas plene. ſi vere peniteat te

.i. p nunciū .i. p trās .i. dic .i. in pria glōna

Non per legatum. nec per breue. ſed refer ipſe

ſe pteſor magis prudēti pteſere honestiqt̄

Compatienti plus ſapienſ ſic meliori

sacerdotib⁹ ſe tibi pteā tua

Preſbiteris multis prodeſ ſi confitearis

pntia ſacerdot⁹ abſit dī ſocio tuo

Lopia preſbiteri ſi deſit pande ſodali

ſe tui .i. vulnera ſe tue pteā manifes-tes

Corporis ut maculas anime ſic criminā pandas

In iſta pte autor oñdit q̄b medijs debeat fieri pteſor dicens. tu pteō
debet plenarie penitere de oīb pteis. z nō debet reuelare pteā tua p alii.
nec p trās. ſi prio ore pteſearis. **Tuc** ibi (Lopatienti) Dicit q̄ pteſor
z fieri ſacerdoti pteſteri intelligi ſi bī viuen̄. **Et** ſi vltra. q̄ expedit p
ſalute aie multis pteſteris pteſteri. **Et** ſi ſacerdos defuerit tūc ſiat pteſor
ſodali. **Et** deſt manifestare qia criminā aie ſicut vulnera corgis